

מה חדש באקדמיה?

■ **סדנת פיסוק מקוונת** – לאור הביקוש הרב אנו מציעים גם בשנת הפעילות תשפ"ב סדנאות מקוונות קצרות. הראשונה בסדרה – סדנת פיסוק מקוונת (ב'זום') לאוהבי העברית. המשתתפים יוזמנו להשתתף השתתפות פעילה ולשאול שאלות.
לפרטים נוספים ולהרשמה

■ **מינוי שנתי ללשונו** – אנו מציעים לכם לרכוש מינוי לכתב העת לשוננו – רבעון מדעי בחקר הלשון העברית והלשונות הסמוכות לה. בכתב העת מתפרסמים מאמרים העוסקים בלשון העברית לכל תקופותיה – למן לשון המקרא ועד לעברית בת ימינו.
לפרטים נוספים ולרכישה

מה הצורה הנכונה? אודות ועל אודות

בימינו רבים מסתפקים באודות לבדה ומוותרים על מילת היחס **על**. למשל: "כאן תוכלו לקבל מידע **אודות** החברה". שימוש זה נחשב בקרב מתקני הלשון לא תקני.

המילה **אודות** מוכרת מן התנ"ך, ומקובל לפרשה 'דברים', 'עניינים', 'מעשים': "וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ **עַל אֲדוֹת** הַבָּאָר אֲשֶׁר חָפְרוּ" (בראשית כו, לב), "וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁה **עַל אֲדוֹת** הָאִשָּׁה הַכֹּהֵנִית אֲשֶׁר לָקַח" (במדבר יב, א). בפסוקים אלו ובאחרים המילה **אודות** באה לאחר מילת היחס **על** משום שהפעלים הקודמים לה ('הגיד', 'דיבר' וכדומה) מצריכים את מילת היחס הזאת.

להרחבה

"צעירים מעדיפים לשכור דירה דווקא במרכז העיר",
 "דווקא עכשיו – חופשה בישראל", "אולי תפסיק לעשות
 לי דווקא?"

המילה **דוֹקָא** רגילה בלשוננו בדיבור ובכתב במגוון רחב
 של הקשרים, ואולם מקורה בארמית של התלמוד
 הבבלי ותפקידה בה שונה למדי.

במשא ומתן התלמודי, בעברית ובארמית, 'דווקא' הוא
 מונח שתפקידו העיקרי הוא צמצום או חידוד טווח
 התחולה של הלכה, פסוק, מקרה או מונח, בדרך כלל
 כאלה שנזכרו לפני כן, ומובניה: 'בדיוק', 'בהכרח', 'כך'
 ולא אחרת.

מה השימושים של המילה בימינו ומה מקורות
 ההשפעה שהובילו לשימושים אלו?

להרחבה בתשובה חדשה באתר

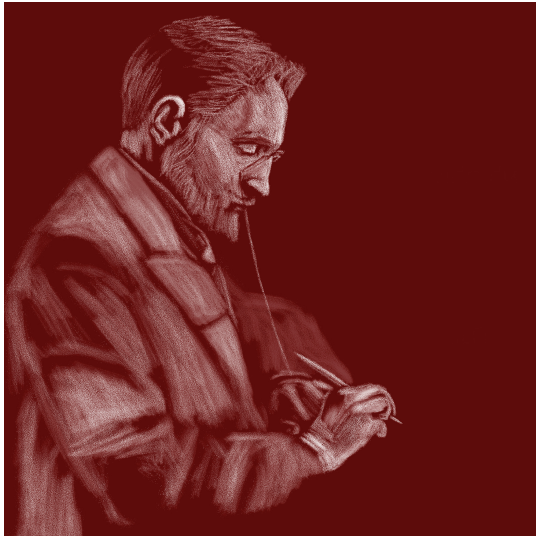

הפרי הגדול במשפחת ההדרים, דמוי האשכולית,
 מכונה בפי רוב דוברי העברית **פּוֹמֵלָה**. ואולם בספרות
 המקצועית ובמילונים השם הוא **פּוֹמֵלוֹ** ומינו הדקדוקי –
 זכר.

השם **פּוֹמֵלוֹ** (pomelo באנגלית) התגלגל ככל הנראה
 מן השם pampelmoes המוכר מן ההולנדית. מקורות
 מן התקופה הצלבנית מעידים על גידול הפומלו בארץ
 ישראל כבר בימי הביניים.

כיצד אפוא הפך הפומלו לפומלה? עם הזמן נתקבע בפי
 הדוברים השם "פומלה" (ובשל הסיומת a נתפס מינו
 הדקדוקי נקבה), וההסבר לכך – כפי שניתן למשל
 במילון אבן-שושן – הוא גזירה לאחור מצורת הרבים
 "פומלות".

להרחבה

שלושה אנשים היו בשביל אליעזר בן־יהודה "מורי החיים", כפי שהוא מכנה אותם בחיבורו האוטוביוגרפי "החלום ושברו": ר' יוסי בלויקר, ראש הישיבה בעיר פלוצק; ויטנסקי, תלמיד הגימנסיה בדינאבורג (לימים דבינסק, דאוגבפילס); ו"רבי השלישי שלימדני חכמת העיתונות". זה האחרון מופיע ב"החלום ושברו" בעיקר בשם "ידידי הרוסי" ומתואר בפרוטרוט בפרק ג שם.

על הידיד הזה אנחנו יודעים שהוא שהפגיש את אליעזר אליאנוב הצעיר עם חיי התרבות של פריז, השפיע עליו רבות ותרם לעיצוב אישיותו. הוא עודד אותו להסדיר את מחשבותיו בכתב ולשלוח את הדברים לעיתון יהודי – כך נולד המאמר "שאלה ללוהטה / נכבדה" שממנו התחילה תחיית הלשון העברית.

פרסום חדש באתר דן בשאלה מי היה אותו 'ידיד רוסי' ומדוע בחר בן־יהודה להעלים את זהותו

אופיר בתנ"ך הוא שמה של ארץ דרומית ועשירה באוצרות טבע.

בספר מלכים א נזכר מסעם של עבדי שלמה ועבדי חירם מלך צור אל אופיר: "וְאֵנִי [=אֹנוּיֹת] עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּעֶצְיוֹן גָּבַר אֲשֶׁר אֶת אֲלוֹת עַל שְׁפַת יַם סוּף בְּאֶרֶץ אֲדוֹם... וַיָּבֹאוּ אֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב אֲרָבַע מֵאוֹת וָעֶשְׂרִים כֶּכֶר וַיָּבֹאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה" (ט, כו–כח).

אופיר בספר בראשית הוא גם אחד מבניו של יקטן, מצאצאי שם בן נח: "וְאֵת אֹפֶר וְאֵת חִוִּילָה וְאֵת יוֹכָב כָּל אֵלֶּה בְּנֵי יֶקֶטָן" (בראשית י, כט). אף שטיב הקשר בין האיש לארץ איננו מחוור כל צורכו, קשה להתעלם מן העובדה שחווילה, שם אחיו של אופיר, נזכר אף הוא בתנ"ך כמקום מוצאו של זהב: "הוא הסֵבֵב את כָּל אֶרֶץ הַחִוִּילָה אֲשֶׁר שָׁם הַזָּהָב" (בראשית ב, יא).

פרסום חדש במדור שמות ומשמעויות

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

אם נתקלתם בבעיות תצוגה [לחצו כאן](#) לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!